

KI i Språki — åpenhet og trygghet

Språki · KI-transparenserklæring · org.nr. 998639255 MVA

KI i Språki — åpenhet og trygghet

Hvordan Språki bruker kunstig intelligens, hvilke data som behandles, og hvilke valg vi har tatt for å beskytte deltakerne.

Våre prinsipper

Ingen modelltrening på brukerdata

All KI brukes gjennom betalte bedrifts-API-er der leverandøren er kontraktsforpliktet til ikke å trene på dataene. Språki trener heller ingen egne modeller på deltakerdata.

Dataminimering

Navn, e-postadresse, bruker-ID og organisasjonstilknytning sendes aldri til KI-tjenestene. Modellen vet hvilket språknivå den skal svare på — ikke hvem den snakker med.

Mennesker tar beslutningene

KI-en gir tilbakemelding, forslag og øving. Vurdering av deltakere gjøres av lærere og behandlingsansvarlig — aldri av KI-en alene.

Øvingsverktøy, ikke vurderingsverktøy

Tiltenkt bruk er frivillig språktrening. Språki skal ikke brukes til formell vurdering, nivåplassering med rettsvirkning eller eksamen. Dette er nedfelt i databehandleravtalen. Det gjelder også mønstrene i «Skriveutvikling»: de er formativ øvingsstøtte, ikke en vurdering, og gir verken karakter eller nivå.

Åpenhet om modellene

Vi forteller hvilke leverandører og modellfamilier vi bruker, og varsler organisasjonskunder minst 30 dager før nye underleverandører tas i bruk.

KI-innhold merkes

Brukerne informeres om at de samhandler med KI, og KI-generert innhold merkes — i tråd med KI-forordningens artikkel 50.

Hva sendes hvor?

Funksjon	Hva sendes til KI	KI-tjeneste	Hva lagres hos Språki
Spør Språki (chat)	Meldingstekst	Google Gemini	Ingenting — historikken ligger kun i brukerens nettleser eller app
Skriving	Elevtekst, evt. bilde av håndskrevet tekst	Google Gemini	Teksten og tilbakemeldingen, til lærervurdering og progresjon
Uttaletrening	Lydopptak av én øvingssetning og setningsteksten; til målingen også en KI-generert referanseopplesning av samme setning	Microsoft Azure AI Speech (måling, EU) og Google Gemini (forklaring)	Kun transkripsjon og vurdering (poeng per ord, målte lydlengder) — ikke lydfilen
Samtale (sanntid)	Lyd i sanntid, valgfritt kamerabilde	Google Gemini Live	Kun bruksmetadata: varighet og antall meldinger
Les fra bilde / OCR	Opplastet bilde	Google Gemini	Bildet (lagret i EU) og den gjenkjente teksten
Oversetter	Tale eller tekst	Gemini / ElevenLabs	Ingenting — tolkingen lagres ikke
Opplesing	Tekst som skal leses opp	Gemini / ElevenLabs	Generert lyd gjenbrukes som fil
Bildegenerering	Tekstbeskrivelse	Cloudflare Workers AI (FLUX)	Det genererte bildet i brukerens galleri
Lærerverktøy	Lærerens input (tema, tekst)	Google Gemini	Generert materiell hos læreren
Lærerasistenten	Lærerens input og oppfølgingsspørsmål	Google Gemini	Samtalen lagres for læreren selv, kun egen tilgang, uten vedlegg, slettes etter 12 måneder
Skriveutvikling — språkanalyse (pilot)	Elevens tekst ved første innsending, med oppgavetekst, oppgavetype og registrert nivå	OpenAI	KI-observasjoner per språkområde (med korte sitater og rettelser fra teksten), lagret sammen med teksten og slettet med den
Skriveutvikling — oppsummering (pilot)	Samlede telletall per språkområde — ingen tekst, sitater eller oppgaver	OpenAI	En kort veiledningstekst, mellomlagret i inntil 2 døgn

Funksjon	Hva sendes til KI	KI-tjeneste	Hva lagres hos Språki
Læringsveilederen (pilot, kun interne testkontoer)	Meldinger, elevprofil (nivå, mål, interesser, nylig aktivitet), innholdet i og bilder fra filer brukeren legger ved	OpenAI	Samtalen lagres ikke hos Språki; elevprofilen og notater brukeren selv godkjenner, lagres

Fritekst, bilder og lyd kan naturligvis inneholde det brukeren selv velger å dele. Vi veileder lærere og deltakere om ikke å dele sensitive opplysninger i øvelser — og anbefaler at oppgaver utformes slik at de ikke inviterer til det.

Om Skriveutvikling (pilot for et begrenset utvalg elever). Eleven ser egne språkmønstre, beregnet fra tekster der tilbakemeldingen er friggitt. Lærerne i elevens grupper ser samlede mønstre per språkområde — også fra elevens private øvingstekster — men aldri tekstinnhold, sitater, titler eller oppgaver fra tekster eleven ikke har delt. Innleveringer til andre grupper og oppgaver delt kun med lenke teller ikke med, og det å være ansatt på skolen gir alene ikke tilgang. Eleven får vite i grensesnittet at lærerne ser mønstrene, og funnene er merket: «Dette er KI-genererte observasjoner. De er ikke kontrollert av et menneske og kan ta feil.»

Om uttaletrening. Fra 27. september 2026 (først som pilot, deretter for alle som bruker uttaletreningen) måles uttalen av en egen målemotor for uttale: Microsoft Azure AI Speech, i EU-regionen Sweden Central. Den måler hvordan hvert ord og hver lyd ble uttalt, og Google Gemini skriver deretter forklaringen og tipset. Grunnen er ærlighet: den tidligere metoden — en språkmodell alene — viste seg å rose selv stille opptak. En målemotor, pluss en språkmodell som bare forklarer, gir ærligere tilbakemelding. Microsoft får opptaket av én setning (noen sekunder), setningsteksten og en KI-generert referanseopplesning av samme setning — aldri navn, e-post, bruker-ID eller organisasjon. Ifølge Microsofts dokumentasjon behandles lyden kun i minnet, lagres ikke og brukes ikke til trening. Språki lagrer heller ikke lydfilen.

Hvilke modeller bruker vi?

- **Google Gemini-familien** — tekst, syn (OCR), tale og bildegenerering i innholdsproduksjon. Kjernemotoren i Språki.
- **ElevenLabs** — talesyntese (naturlige stemmer) og transkribering.
- **Cloudflare Workers AI (FLUX)** — bildegenerering i «Lag bilder». Mottar kun tekstbeskrivelser, aldri persondata.
- **OpenAI (GPT-6 Luna)** — tekstanalyse i to piloter: språkanalysen og oppsummeringene i «Skriveutvikling», og læringsveilederen (foreløpig kun interne testkontoer, ikke tilgjengelig for deltakere i organisasjonsavtaler). Mottar aldri navn, e-post, bruker-ID eller organisasjon. OpenAI brukes ikke lenger til talesyntese.
- **Microsoft Azure AI Speech** — uttalemåling i uttaletreningen, i EU-regionen Sweden Central. Måler hvordan hvert ord og hver lyd ble uttalt; forklaringen skrives av Gemini. Mottar aldri navn, e-post, bruker-ID eller organisasjon.

Modellvalg per funksjon styres sentralt og oppdateres etter hvert som bedre modeller blir tilgjengelige. Nye *leverandører* (underdatabehandlere) tas aldri i bruk uten 30 dagers skriftlig varsel til organisasjonskunder.

Hva skjer med dataene hos KI-leverandørene?

- **Ingen trening:** kontraktsfestet hos alle leverandører på betalt API-nivå. Hos Cloudflare er det i tillegg eksplisitt dokumentert for Workers AI, og hos Microsoft for tale-til-tekst.
- **Tidsbegrenset lagring:** Google kan lagre forespørsler i inntil 55 dager for misbruksovervåking, og OpenAI i inntil 30 dager — deretter slettes de. Kallene til OpenAI sendes med `store: false`, slik at forespørsel og svar ikke lagres som applikasjonsdata hos OpenAI; misbruksloggen gjelder likevel, og null datalagring er ikke aktivert der. Cloudflare Workers AI lagrer verken forespørsler eller resultater. ElevenLabs lagrer ikke input varig. Microsoft Azure AI Speech behandler lyden i uttaletreningen kun i minnet og lagrer den ikke. Null datalagring (ZDR) hos Google kan aktiveres ved behov.
- **Ingen videre deling:** dataene brukes kun til å levere svaret tilbake til Språki.
- **Overføringsgrunnlag:** EU-US Data Privacy Framework for Google, ElevenLabs, Cloudflare og Microsoft, med standardkontraktsklausuler som avtalefestet reserve. For OpenAI, som ikke er DPF-sertifisert, er standardkontraktsklausulene i leverandørens databehandleravtale grunnlaget.

Om lagring og prosessering: all lagring av deltakerdata skjer i EU — database og server i Tyskland, filer med EU-jurisdiksjon. Selve KI-prosesseringen skjer hos leverandøren og kan foregå utenfor EU — uttalemålingen hos Microsoft skjer i EU. Dit sendes ingen identifikatorer. Krever en kunde EU-prosessering også for KI-delen, kan vi levere det gjennom leverandørenes europeiske regioner.

KI-forordningen (EU AI Act)

Etter vår vurdering er Språki **ikke et høyrisiko-KI-system** etter forordningens vedlegg III: tjenesten brukes ikke til opptak, formell vurdering av læringsutbytte, nivåplassering med rettsvirkning eller eksamensovervåking. Den er et frivillig øvingsverktøy.

Transparenspliktene i artikkel 50 fikk anvendelse 2. august 2026, og dem etterlever vi. (Digital Omnibus-pakken fra juli 2026 utsatte høyrisiko-pliktene, men ikke transparensen.) Konkret:

- **Du vet at det er KI (art. 50(1)).** KI-funksjonene er merket i grensesnittet, og tjenesten er gjennomgående presentert som et KI-basert språkverktøy.
- **Genererte bilder er merket i selve filen (art. 50(2)).** Alle bilder Språki lager får IPTC-merkingen `trainedAlgorithmicMedia` skrevet inn i bildefilen. Merkingen følger bildet også om det lastes ned og deles videre. Vi fjerner heller aldri leverandørens eget vannmerke (SynthID) fra bilder og lyd. Ett forbehold: for to av modulene komprimerer CDN-et visningsbildet og fjerner metadata underveis; originalfilen er merket.
- **Tiltenkt bruk er dokumentert og kontraktsfestet** i databehandleravtalen (§6).
- Vi følger norsk KI-lov (under arbeid) og EU-utviklingen løpende.

Full vurdering av artikkel 50 — inkludert hva merkingen ikke dekker — deler vi på forespørsel.

Råd til lærere og deltakere

- **Ikke del sensitive opplysninger** — helse, religion, politiske forhold og lignende — i skriveøvelser, chat eller opplastede bilder. KI-en trenger dem ikke for å hjelpe.

- **Tenk på oppgaveformuleringen.** «Skriv om det vanskeligste du har opplevd» inviterer til noe helt annet enn «skriv om en dag i uka». Oppgavedesign er et personverntiltak.
- **KI kan ta feil.** Tilbakemeldinger, oversettelser og mønstrene i Skriveutvikling er gode, men ikke ufeilbarlige. Viktig informasjon bør alltid sjekkes med lærer eller en pålitelig kilde.
- **Bruk slettemulighetene.** Brukere kan slette egne bilder, tekster og hele kontoen selv.

Spørsmål?

Vi svarer gjerne på spørsmål fra personvernombud, IT-sikkerhet og lærere, og deler hele dokumentasjonen: databehandleravtale, underdatabehandlerliste, sikkerhetsbeskrivelse, DPIA-støtte og tredjelandsvurdering.

kontakt@spraki.no

Sist oppdatert 27. september 2026